

Upphandlingsplan 2023-2024

Förskolenämnden

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Största inköpsområden år 2021.....	4
Största inköpsområden 2021.....	4
Planerade upphandlingar över tröskelvärdet 2023-2024.....	5
Planerade upphandlingar (2023-2024).....	5
Beskrivning av systematiskt hållbarhetsarbete i upphandlingar.....	6
Produkt och verksamhetsområden där nya inköpslösningar efterfrågas	7
Produkt och verksamhetsområden där mer hållbara inköp efterfrågas.....	8

Inledning

I budget 2018 beslutade kommunfullmäktige att stadens inköpsverksamhet, genom en tydlig politisk styrning, ska användas som strategiskt verktyg för att bidra till fler och bättre innovationer och att vidareutveckla det påbörjade arbetet med att uppnå sociala och miljömässiga mål. Den utredning som följde visade att ökad politisk styrning på nämnds- och koncernnivå kräver gemensam rapportering och planering av strategiskt angelägna upphandlingar, innovativa upphandlingar och hållbara inköp.

Samtliga nämnder ska med anledning av kommunfullmäktiges beslut årligen redovisa aktuell inköpsstatistik, planerade upphandlingar (över tröskelvärdet), hur hållbarhetshänsyn säkras i nämndens inköp och upphandlingar samt eventuella produkt- eller verksamhetsområden där mer hållbara och/eller innovativa inköpslösningar efterfrågas.

Nämndernas upphandlingsplaner ska ligga till grund för stadens gemensamma planering av strategiskt viktiga inköpsprojekt. Upphandlingsplanen kommer att redovisas för kommunstyrelsen.

Största inköpsområden år 2021

Stadskontoret arbetar aktivt med att upphandla kommunövergripande (kö) ramavtal inom samtliga inköpsområden i staden, och antalet ramavtalsområden ökar ständigt. Enligt Malmö stads *Inköpspolicy* är det respektive nämnds ansvar att inköp och upphandlingar sker enligt gällande regelverk och att kommunövergripande avtal nyttjas då hög avtalstrohet eftersträvas. För de behov som inte täcks av kommunens kommunövergripande ramavtal ska förvaltningsspecifika avtal användas. Alternativt ska avtal som samordnats av annan part, till exempel Skånes Kommuner eller ADDA, nyttjas. Hög avtalstrohet är en förutsättning för en fungerande kontroll och styrning av inköpsverksamheten. Bristande avtalstrohet kan innebära att EU-direktiv och svensk lagstiftning inte följs, att förtroendet för kommunen som köpare minskar, att staden får sämre villkor med avseende på exempelvis pris, frakt, montering, garanti, miljö etcetera. Det innebär också att det arbete som staden lägger på att skapa ramavtal inte ger önskad effekt. Avtalstrohet är inte obligatoriskt att rapportera till kommunstyrelsen. Enskild förvaltning kan dock välja att rapportera till nämnd.

För att få en överblick över stadens värdemässigt största inköpsområden ska respektive förvaltning redogöra för sina största inköpsområden år 2021 (tkr). Den del av inköpen som skett genom avrop på kommunövergripande ramavtal har noterats i tabellen. Inköp som inte avropats från stadens ramavtal har noterats i tabellen ”Inköp från annat avtal”.

Största inköpsområden 2021

Inköpsområde	Inköp från (k.ö.) avtal (tkr)	Inköp från annat avtal (tkr)	Totalt (tkr)
64400 Livsmedel	63 191	20	63 211
61316 Städning	10 334	9 667	20 001
64605 Pedagogiskt förbr.material	15 980	189	16 168
64130 IT- o teleinventarier	12 361	40	12 401
64600 Förbrukningsmaterial	8 428	376	8 804
64300 Böcker, tidningar o facklitt	5 222	577	5 799

Som kan utläsas i tabellen ovan sker förskolenämndens inköp nästan uteslutande från avtal.

När det gäller inköp från annat avtal avseende städning, gjorde upphandlingsenheten ett förvaltningsspecifikt ramavtal för förskoleförvaltningen under 2021, som gällde fram till och med februari 2022. Detta innebar att man förlängde de befintliga städavtalen med ISS och Förenade service i väntan på att ett nytt kommunövergripande avtal kom på plats.

Planerade upphandlingar över tröskelvärdet 2023-2024

För att kunna fatta stadsövergripande strategiska beslut kring upphandlingar behöver kommunstyrelsen en sammanställning av samtliga större upphandlingar som planeras i respektive nämnd. Nedan ska nämnden därför redogöra för samtliga planerade upphandlingar, över tröskelvärdet, år 2023 - 2024 samt uppskattat kontraktswärde för dessa.

Planerade upphandlingar (2023-2024)

Nämnden planerar inga egna upphandlingar under perioden 2023–2024. Förskolenämnden ingår i en upphandling avseende modern systemmiljö som görs tillsammans med grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.

Beskrivning av systematiskt hållbarhetsarbete i upphandlingar

Den 1 juli 2023 planeras lagen om offentlig upphandling att ändras. Av lagändringen följer att staden ska beakta miljömässiga och sociala hållbarhetsaspekter i varje upphandling. Samma skyldigheter följer även av andra lagregleringar och styrdokument såsom Agenda 2030, barnkonventionen och stadens miljöprogram och inköbspolicy.

Ett systematiskt angreppssätt är avgörande för att säkra att hållbarhetshänsyn tas i varje upphandling. Nedan ska nämnden därför redogöra för hur de systematiskt arbetar med hållbarhetshänsyn.

Nytt för årets rapportering är att nämnden ska beskriva vilka hållbarhetskrav som ställts i tidigare genomförda upphandlingar och inte vilka krav som planeras i kommande upphandlingar. Detta för att krav som regel bestäms i det operativa skedet i en upphandling snarare än innan processen är i gång.

Med hållbarhetskrav avses både miljökrav och sociala krav. För mer vägledning och information kring hållbarhetsarbete i upphandling, se Vägledning för hållbarhet i upphandling på KOMIN.

Stadskontorets upphandlingsenhet ansvarar för att säkerställa hållbarhetskrav i kommunövergripande upphandlingar/avtal. Redovisning av hållbarhetskrav i dessa upphandlingar/avtal svarar Stadskontoret för. När det gäller de upphandlingar som sker via ADDA (f.d. SKL Kommentus), Kammarkollegiet eller Skånes kommuner behöver förvaltningen inte redogöra för de hållbarhetskrav som ställts.

För förvaltningsspecifika upphandlingar som genomförs av egen personal eller via internt/externt ombud, ligger ansvaret för att uppnå en viss hållbarhetsstandard på den enskilda förvaltningen. Den följande redogörelsen avser således förvaltningsspecifika upphandlingar såväl under som över tröskelvärde och kopplar an till stadens skyldigheter att uppfylla såväl miljöprogrammet som lagkrav. Direktupphandlingar undantas i denna redogörelse.

Ej relevant då förskolenämnden inte genomfört egna upphandlingar under perioden 2021-2022 samt inte heller planerar några egna upphandlingar under perioden 2023-2024.

Produkt och verksamhetsområden där nya inköpslösningar efterfrågas

Malmö stad genomför årligen inköp för cirka nio (9) miljarder kronor. Det innebär att stadens inköp motsvarar en väsentlig andel av stadens totala omsättning om 23 miljarder kronor. Kraften i stadens inköp är påtaglig men det krävs ökad samordning för att på ett samlat sätt fokusera på de politiska ambitionerna när det gäller social och miljömässig hållbarhet och innovativa inköpslösningar. Ett första steg är att skapa en överblick genom att nämnderna identifierar och rapporterar förslag på behov av nya inköpslösningar.

Nya (innovativa) inköpslösningar kan bli aktuella när befintliga lösningar inte är tillräckligt effektiva, har för låg kvalitet, är för dyra eller saknas helt. I sådana fall finns anledning att uppmuntra till nya lösningar.

Nya inköpslösningar behöver ta sin utgångspunkt i det behov som ska tillgodoses. Det handlar om att på ett tydligt sätt beskriva vilken funktion som ska uppnås eller tillgodoses (Vad) men utan att beskriva lösningen (Hur).

För att skapa utrymme för ett innovativt perspektiv för att uppnå de behov som staden har krävs mycket god framförhållning då upphandling av nya lösningar är tidskrävande. Det är viktigt att verksamheten är beredd att satsa såväl personellt (arbetstid) som ekonomiskt (testbädd) för att finna nya lösningar. Ett resonemang kring innovativa inköpslösningar finns i utredningen *Återrapportering - Utredningsdirektiv budget 2018 - Utredda förutsättningar för bättre politisk styrning och främjande av såväl hållbara som innovationsupphandlingar* (STK-2019-1134).

Nedan ska nämnden ge förslag på produkt- eller verksamhetsområden där nya inköpslösningar efterfrågas.

Förskolenämnden arbetar för att få ramavtalsleverantörer att aktivt arbeta med produktutveckling och har inga förslag på helt nya inköpslösningar.

Produkt och verksamhetsområden där mer hållbara inköp efterfrågas

Nämnden ska även, utifrån förvaltningens inköpsbehov de kommande två åren, ge förslag på områden där behovet potentiellt kan lösas på ett mer hållbart sätt.

- Bland förskoleförvaltningens största inköp, lekmaterial och skapande material, görs inköp inom ramavtal, vilket säkrar alla hållbarhetskrav och kvalitetskrav.
- Möjlighet till återbruk av spillmaterial

Återbruk har stor nytta för förskolans utforskande arbete. Verksamheten har tankar om att på ett kemikaliesäkert sätt, kunna tillvarata spillmaterial som kan återbrukas, både för miljöns skull och för våra barn i förskolan.

- Transportsamordning

Idag har verksamheterna problem med att transportör/leverantör levererar framförallt förbrukningsmaterial på lastpallar och transportburar, som inte alltid tas i retur i samband med leverans. En samlastningscentral för Malmö stad skulle kunna lösa dagens problem med kvarlämnade lastpallar, leveranser som inte alltid avlämnas och samtidigt minska antalet miljöbelastande transporter inom staden.

- Sambeställningar

Införandet av certifierade beställare kommer innebära bättre kännedom om avtal och en kunnig beställarorganisation som kan förutse sina inköp i god tid, vilket kommer medföra bättre planering. En bättre planering bör i sin tur också kunna innebära större möjlighet till sambeställningar och därmed samtransporter.

- Återanvändning av möbler och inredning

Förskoleförvaltningens beslutade riktlinjer för basinredning till ytor där barn vistas samt kontorsmiljö innebär att vi kan återanvända möbler och inredningar under lång tid, då de är av god kvalitet samt likvärdiga i utförandet. När förvaltningen till exempel tömmer en förskola eller annan verksamhet som har möbler och inredning enligt beslutat utförande, återanvänds det i annan verksamhet.